

נשיא המדינה

איך משתמשים במילון? בבגרות כתוב "הציגו מושג" — וההגדרה חייבת לבוא **מהחומר שלמדתם, לא מהקטע**. לכן: קוראים את המושג, מכסים את ההסבר ואומרים אותו במילים שלכם. בסוף בודקים את עצמכם במשחק ההתאמה שבעמוד הנושא.

הנושא במבט כולל

מושג	מה צריך לדעת
סמכות החנינה של נשיא המדינה	אחת הסמכויות החשובות של הנשיא היא סמכות החנינה. במצבים שונים, הנשיא מוסמך להחליט האם להעניק חנינה מלאה לאסיר, להקל בעונשו, לקצוב מאסר עולם ועוד. הנשיא יעשה זאת כאשר ישנה חשיבות להמתקת הדין ועשיית צדק, כאמצעי לשיקום האסיר, או במקרים בהם חל שינוי של ממש במצבו של האסיר, אחרי תום ההליך המשפטי. על סמכות החנינה יש ביקורת רבה
מעמדו של נשיא המדינה	הנשיא הוא סמל המדינה וראשה; תפקידו אינו פוליטי-מבצעי אלא מייצג ומאחד.
תפקידי נשיא המדינה	הטלת הרכבת הממשלה: לאחר הבחירות מתייעץ עם נציגי הסיעות ומטיל על ח"כ את הרכבת הממשלה. חתימה על חוקים (מלבד חוקים הנוגעים לסמכויותיו) ועל הסכמים שאושרו בכנסת.
סמכות החנינה	הנשיא מוסמך לחון אסירים ולהקל בעונשם: חנינה מלאה, קיצור מאסר, המרת עונש. החנינה נועדה להמתיק את הדין במקרים חריגים: שיקום האסיר, שינוי נסיבות, תום הלב. קיימת ביקורת על הסמכות: היא עלולה לפגוע בסמכות בית המשפט ובעקרון השוויון.
מסורת נשיא המדינה בישראל	הנשיא ממלא תפקיד ממלכתי-מייצג: אירוח אורחי מדינה, טקסים רשמיים, ייצוג ישראל בעולם. בניגוד לנשיא במשטר נשיאותי (כגון ארה"ב), לנשיא ישראל אין סמכויות ממשלתיות ממשיות.
משמעות התפקיד הטקסי	הנשיא מאחד את האומה מעל המחלוקות הפוליטיות.
דילמה: סמכות החנינה	חנינת אסירים מפורסמים עוררה ויכוח ציבורי על גבולות הסמכות.
נשיאי ישראל לאורך השנים	חיים ויצמן - הנשיא הראשון; יצחק בן-צבי; זלמן שז"ר; אפרים קציר; יצחק נבון; חיים הרצוג; עזר ויצמן; משה קצב; שמעון פרס; ראובן ריבלין; יצחק הרצוג. הנשיאים השאירו חותם מעבר לתפקיד הטקסי: פרס בקידום שלום, ריבלין בנאום "ארבעת השבטים".
הליך בחירת הנשיא	הנשיא נבחר על ידי הכנסת בהצבעה חשאית לתקופה של שבע שנים, בקדנציה אחת בלבד.
סמכויות הנשיא	פתיחת מושב הכנסת, חתימה על חוקים לפני פרסומם, מינוי שופטים על פי הצעת ועדת בחירת השופטים, הענקת חנינה, קבלת כתבי אמנה של שגרירים והטלת המנדט להרכבת הממשלה.
אופיו הסמלי של התפקיד	הנשיא הוא סמל המדינה ורוב תפקידיו טקסיים-ייצוגיים; הסמכות הממשלתית האמיתית מסורה לממשלה ולכנסת.